

CATALUNYA SOCIAL

Any VII. Núm 331 ■ Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. ■ 24 de setembre de 1927

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11 - BARCELONA

APARTAT 1036
TELÉF. 1171 A

Segueix la tasca

Els Comitès Paritaris van naixent ça i lla, en nombre veritablement considerable. Diríeu que per molts anys ha estat soterrat el desig d'harmonia entre la classe patronal i l'obra per tal com avui floreixen els organismes encarregats de semblant funció, i que ara, tot d'un cop, ha trobat el camí de la sortida, i ha sortit, gerda i esponerosa.

Es en realitat així? Existia aquest desig fervent d'harmonia entre les dues classes principals de la producció? No ens volem ara endinsar en l'examen del tema, perquè ens portaria massa lluny. El que de veres cal dir i reconèixer és que si aquesta florida d'ara obeeix a una llei social més forta, més profunda, que la de les insinuacions del Poder i de la coacció legal o reglamentària, els fruits hauran d'ésser veritablement opulents.

Cal registrar el fet, doncs, sense pessimisme i sense entusiasme excessius. Que aquest moviment tanqui solucions per al dia de demà, solucions extraordinàries, definitives (dins el món d'allò que pot ésser definitiu en matèria social) seria excessiu pensar-ho. Que aquest moviment obeeixi a la força del Poder, a la llei de la coacció vinguda de dalt, únicament i exclusivament a ella, potser també estaria allunyat de la realitat.

Ni una cosa ni una altra. Creiem que hi ha un gran desig d'encertar per part de molts dels qui integren aquests organismes. També creiem que hi ha una bona part de tasca artificiosa (emmenada per Presidents i Secretaris que vénen a constituir una nova i abundant deu de burocràcia mitjançant aquests organismes), part que ve a constituir l'ombra negra de l'assumpte, i que serà la que en definitiva pugui neutralitzar la virior que un dia poguessin obtenir aquestes institucions.

Però no és pas el nostre propòsit afondir en la qüestió. Nostre desig en escriure aquestes ratlles era solament el de fer ben palesa una idea elemental que no sembla sinó que resti oblidada per molts. I això que, de tan elemental que és, resulta infantívol quasi!

* * *

Els Comitès Paritaris són organismes dits així: *paritaris*, ço és, compostos d'elements d'ambdues parts interessades en determinades qüestions que entre elles es presenten.

Necessiten, doncs, per a ésser eficaços, representar, el més legítimament possible, les parts interessades. Si la representació ha d'ésser sempre legítima, no cal dir com aquí aquesta garantia de legitimitat deu extremar-se fins al límit possible. Com més legítima sigui la representació, més eficaç haurà d'ésser la tasca de l'organisme representatiu. I avui que entre les classes patronal i obrera hi ha un món de diferència, totes agreujades per l'actuació inharmonica i desencertada dels darrers anys, no cal dir com l'eficàcia depèn (entre altres causes) de la perfecció en la representació.

I què és el que deu ésser representat en els Comitès Paritaris? La classe patronal i la classe obrera en el respectiu element o cleda professional dins elles.

Això exigeix, per tant, dues condicions: primera, una classificació perfecta, el més perfecta possible, entre els diferents agrupaments professionals; i segon, que els patrons i els obrers, a la vegada, comptin amb organitzacions apropiades que es puguin dir representatives d'interessos de la classe respectiva perquè els agrupin tots o en la majoria més gran possible.

* * *

Doncs bé, aquestes associacions o organitzacions, existeixen avui per avui? Evidentment, no.

En el món patronal, tot el que existeix associat ho és per a defenses momentànies, més aviat per a la defensa de tributacions i per a posar-se davant del Poder públic quan així ha convingut en manta ocasió. Però associació en sentit corporatiu, de classe, en el concepte alt del mot, no la tenim encara.

De totes maneres, l'associació hi és en determinats rams de l'activitat, i si no s'ha arribat allà on voldríem, almenys hi ha quelcom que s'hi assembla i potser en pot fer les vegades.

Però, en el món obrer, sí que la desfeta és com-

pleta. Entre un associacionisme quasi bé terrorista, impulsat per la coacció i tenint com a única raó la violència, i determinat associacionisme d'ara impulsat per determinats sectors que poca cosa tenen que veure amb el món obrer autèntic, hi va un món de distància, el món de la realitat representativa veritable, el món de ço que hauria d'ésser associació obrera de veritat, autèntica, legítima.

La violència era mala cosa per associar els obrers. Els reunits per ella obeïen a una mena de poder ocult i secret, els actes i les responsabilitats del qual restaven esfumats en l'ombra. Però sortir d'allí per a entrar en associacions fictícies, que no toquen de peus a terra, que manquen de tota mena de representació veritable, i que quan aquesta representació veritable ho fos ho seria d'una petita minoria, tampoc ve a solucionar cap problema. Entre allò i això ens quedariem amb no-res.

Doncs bé, si els organismes paritaris han de venir a representar els elements obrers i els patronals, i si els primers sobretot no compten amb una organització legalment formada però estrictament representativa de la voluntat i dels interessos obrers, com

podrem lligar aquests elements? A qui representaran els obrers del Comitè Paritari? I no és cert que, avui per avui, si representen a algú representaran una petita minoria dintre el ram professional respectiu?

* * *

No podem ni volem esmenar ni posar obstacles al moviment paritari. Desitgem que ell segueixi els camins amples que fins ara ha emprès. Però, com que ens sabria greu que no s'aprofités l'avenç de fer-lo sòlid i robust, i ens sabria greu que descansés sobre bases d'arena, per això deixem escrites aquestes notes. I així com dins l'Estat la manca de la representació veritable ve a constituir manca de base per a tota tasca política seriosa, així dins el món professional, en establir organismes paritaris, de conciliació, entre les distintes classes d'aquell món, s'ha de tenir en compte la puresa i la màxima autenticitat d'aquest element representatiu, puix que d'aquesta puresa i d'aquesta autenticitat depenen la virior de la tasca a realitzar.

La Verge Santíssima de la Mercè

Ara no passa d'un dir això de la festa major de Barcelona. Això de la festa major de Barcelona era abans, quan Barcelona era dels barcelonins. Ara Barcelona és una ciutat cosmopolita! diuen amb èmfasi certs tous disfressats d'il·lustrats.

Però si Barcelona no és encara una ciutat cosmopolita, és, ara com ara, una ciutat quasi perduda pels antics barcelonins, pels barcelonins de debò.

Un allau inestroncable, incontrarestable, de gents forasteres, omple i esbotza la ciutat per totes bandes i, després d'envair els seus estatges i eixamplar els seus eixamples, circumda la ciutat de triples i quàdruples muralles d'immundes barraques com si hi posessin siti...

Barcelona ja no és Barcelona. Per això la festa gloriosíssima de la Mare de Déu de la Mercè, tan purament i excelsament barcelonina, ja no és la festa major dels nous barcelonins, perquè no en saben res; ni dels vells, perquè estan anorreats...

L'antiga aristocràcia, el senyoriu barceloní, no fa pas molts d'anys que abans de la festa de la Mercè donava per acabat l'estiueig i retornava als seus calsals per tal de "celebrar a casa la festa patrícia de la Mercè". En aquesta diada i en els dies de l'esplèndida novena de la Mercè desfilava per l'augusta basílica tota "la gent coneguda", tota l'aristocràcia de Barcelona. Que poca se n'hi veu ara!

Els nous nobles són generalment desarrelats, el mateix que els rics nous, i no saben res de la nostra divinal Patrona; i, com que els nobles vells es van morint...

I el poble, a semblança dels petits, fa el que veu fer als grans. Tampoc hi és a la Mercè... Això no vol pas dir que hi manqui gent a la festa. Aquí sobra gent per a tot.

I Barcelona té un deure tan gran amb la Mare de Déu de la Mercè, que no el podrà pagar mai degudament.

Per aquest motiu la decadència de la devoció mercedària té afligits als bons barcelonins, alguns dels quals treballen de valent per a fer-la renèixer, ja arrançant ricament la formosa església, ja inventant (amb més de pietat potser que d'encert) el Rosari monumental de la Mercè a estil de Saragossa, ja posant els serveis religiosos litúrgics de la basílica que no deixen res a desitjar, ja amb propagandes fervoroses... però els fruits cal confessar que no corresponen a llurs esforços. No ens fem il·lusions. La devoció mercedària no reïx com deuria.

Aquell gran apòstol mercedari que fou el Pare Recolons ja es queixava d'aquesta inversemblant i ingratisima decadència, i citava els costums de Saragossa, de València, de Granada, on no surt cap família cristiana al carrer que no visiti la divina imatge de la Verge del Pilar a Saragossa, a la Mare de Déu dels Desemparats a València i a la Verge de les "Angustias" a Granada.

Per què els bons barcelonins no imiten aquest bon costum respecte la Verge de la Mercè?

La festa major de Barcelona s'ha de fer renèixer. No fa pas molts d'anys que encara atreïa gent de tots els indrets d'Espanya i fruïa de fama universal. Els títols que tenen la Verge blanca de la Mercè i la seva invicta, militar i heroïcíssima Ordre mercedària per a tal renaixement, omplen les planes de la història barcelonina.

Les últimes tenen escrites amb lletres d'or les festes de la coronació de la Verge, que coronaren degudament l'Exposició Universal de Barcelona, de gentil memòria, i les grandioses solemnitats que ompliren la gran plaça de Catalunya en apoteòsica manifestació mariana mercedària en el pontificat del doctor Reig.

Fem-los valer aquests títols.

Una pàgina inèdita de D. Guillem Graell

Per amable concessió del fill de l'illustre economista i polígraf, nostre bon amic Marcell Graell, té avui CATALUNYA SOCIAL l'honor de donar a conèixer una mostra del seu llibre inèdit (però ja aprovat per la censura eclesiàstica) Las religiones antiguas y la evolución ante la obra grandiosa de Cristo. Traduí i inserim, doncs, aquí tres fragments del Prefaci, per a donar una idea de l'objecte d'aquesta obra pòstuma del mestre, la qual, en fullejar-la, apareix gens vulgar i d'interès extraordinari, per al coneixement i defensa de la nostra fe i de l'Església catòlica, constituint una síntesi del vivíssim sentiment religiós, i dels vastíssims coneixements científics i estadístics del seu insigne autor. Certament a l'hora de la seva mort, li hauran servit de valiment davant de Déu aquests treballs apologètics, complint-se l'averany fet per Fra Josep M. de Manresa després de llegir l'Ensayo sobre la necesidad de la vuelta a las prácticas religiosas: "A l'hora dels comptes finals, el llibre de vostè li serà un mèrit inestimable, i les ànimes edificades amb la seva lectura seran el seguici de la seva glòria."

Les religions antigues i l'evolució davant l'obra grandiosa de Crist

PREFACI

En posar l'atenció sobre la situació intel·lectual i religiosa del món, apareixen gran confusió i contradiccions innumerables, les quals, malgrat el nostre concepte de cultura i civilització culminant, no sols no hem aconseguit superar, sinó que les hem augmentat i agreujat. Entenc que hem donat al saber dels homes, inclús els eminents, major importància de la que han demostrat els fets. Estic convençut plenament, en vista de l'esdevingut, que en matèria religiosa els reformadors del segle xv haurien fracassat, al poc temps de les llurs audàcies, sense l'apoi de les Corts reals i dels prínceps. Sense Enric VIII, sense els magnats d'Alemanya i els reis escandinaus, separant el Nord d'Europa de Roma, el protestantisme no hauria prevalgut. Aquesta observació semblaria vulgar si es tinguessin els fets en compte més del que s'hi solen tenir. El principi polític sentat en Augsburg *Cujus regio ejus religio*, base nacional i també internacional, de la Reforma, data de milers d'anys, i ha pertorbat la marxa religiosa del món, ja des que el Faraó Horus d'Egipte imposà com déu, alguns milers d'anys abans de Jesucrist, el seu panteó al sacerdot i als fidels d'Onus (Heliòpolis), i així, per virtut d'aquesta divinització del poder real, tots els déus antics eren locals i imposats a la força als pobles. I aquest territorialisme ha estat universal, inclús dins de l'era cristiana, i d'una manera especial en el Nord d'Europa des del segle xvi. Però la guerra mundial ha canviat quelcom les coses, i porta camí de canviar-les molt més. I això és el que intento posar a la vista.

A mesura que la intel·lectualitat alemanya anava adquirint prestigi, es va anar separant de tal manera, del cristianisme, que conduïa les nacions pro-

testants a la seva dissolució cristiana, creant problemes cada vegada més antagònics. L'imperatiu catògic de Kant va ésser tal cop de gosadia contra la religió cristiana, que, si hagués prevalgut, l'hauria feta inútil. Era, en el fons, la lluita entre el voluntarisme de Luter i l'intellectualisme de l'escolàstica que es tractava de soterrar, servint-se Kant de tres famoses crítiques, en què no sols es sostreia la moral a la religió cristiana, sinó que es tancava l'accés al coneixement de Déu i de l'ànima. I seguint el mateix procés de la voluntat sobirana, va sorgir una escola que, amb el nom de pessimisme, apareixia ésser l'entronització a Europa del budisme; però amb finalitat ben contraposada, perquè l'ideal de Gotama era la felicitat, mentre que la nova filosofia era l'apoteosi de la desesperació en el si d'una nació que estava celebrant amb frenesí les grans epopeies d'una metafísica impia, nació que per la seva meravellosa prosperitat devia gronxar-se en exaltat optimisme. En l'apogeu de brillantíssima floració literària i científica, i a l'endemà de les victòries de Sadowa, Königgratz i Sedan, o sigui després de fabulosa improvisació de la fortuna més colossal d'un poble, que registra la història, pregonar la teoria de la infelicitat suprema, pintar amb tan negres colors la societat actual, que resultava pàl·lid el quadro macabre del podrit imperi romà, traçat per Tàcit, i encisador idilli les horrors de l'Edat Mitjana, proclamar la sobirania del mal i declarar la bancarrota de tota esperança i de tot progrés, era fenomen tan extraordinari que és natural que cridés l'atenció. Vaig escriure amb aquest motiu a la *Revista de España*, llavors revista de predicament, sobre la *Filosofia de l'Inconscient de Hartmann* i sobre l'altre llibre del mateix autor, *La religió de l'esdevenidor*, on apareixen ofenses a Jesús, impròpies del seu talent. Ambdós llibres tenien notòria importància. El seu autor era el gran epígon de Schopenhauer, tal volta superior al seu mestre; però si a principis del segle XIX va haver-hi ressonant concert de gemecs romàntics cridant a la mort, que van trobar tràgicament literats i poetes il·lustres, hi havien ara traces d'un major desequilibri moral. Però els atacs furiosos a la civilització material optimista, de la qual s'esperava automàticament la felicitat, transcendiren al món proletari amb teories catastròfiques, entre elles la vaga general, i la sublimitat de la violència per a la lliberació. I com que el germen del mal és fecund, era de preveure que vindria un dia, com va venir, en què la canonització de la violència portaria gairebé tots els pobles del planeta a convertir els quatre elements de la naturalesa: foc, aire, aigua i terra, en instruments de mort, i no havent-n'hi prou, també la fam, les metzines i fins el fang.

Però la major gravetat, tal volta, consistia en què, per virtut de l'etern territorialisme, la Cort Imperial havia obligat, per decret, a reunir els protestants alemanys sota la bandera d'una *Unió Evangèlica*, malgrat les protestes dels calvinistes, i sobretot dels luterans, molts dels quals preferiren emigrar a l'Amèrica del Sud i Austràlia. La confusió en les consciències cristianes del món sencer va ésser enor-

me. Era innegable el gran prestigi de la cultura alemanya. Historiadors, exegetes, filòsofs, filòlegs, gent de laboratori, havien realitzat, gairebé improvisat, grans descobriments, i la major part es mostraven força agres, especialment contra el catolicisme. En 1882 apareixia el *Manual de la història de les religions* de l'holandès Tiele; poc després l'alemany Müller era cridat a Anglaterra per a confiar-li la gran missió filològica sobre el sànscrit a la Índia. Aquesta nova orientació va pendre volada assombrosa. Pocs anys després els museus estaven atestats d'articles de les religions antigues, en especial del mil·lenari Egipte. A la vegada es publicava un veritable allau de llibres, la major part amb estridències anticristianes. Els orígens de les religions per a uns era l'animisme; per a altres, la màgia i el totemisme; per als més, era el culte dels astres. A les Universitats, als Ateneus i Acadèmies, el món cristià era rebaixat fins considerar-lo una antigalla. Inclús entre els catòlics, havia qui parlava de clerecia a la moderna i fins de bisbes a la moderna. Un modernisme més o menys cursi havia penetrat entre persones que àdhuc de bona fe creien que l'Església Catòlica s'havia de rejuvenir i prescindir de les seves intransigències dogmàtiques; i era aquesta impressió tan accentuada que àdhuc anys després vaig anar a Roma per a informació sobre l'actitud i transcendència atribuïda a elements que es deien de procedència catòlica, d'alguns dels quals es contava que havia tingut l'audàcia de posar càtedra a Roma contra tota la tradició cristiana, contra tots els seus dogmes, inclús la divinitat de Crist, a nom d'un modernisme que no era altra cosa que la mateixa tàctica del protestantisme liberal, i tal volta encara més, de l'esclavitud de la modernitat, mania principalment dels *parvenus*. I aquest escàndol portava camí de durar, quan el piadós i enèrgic Pius X va posar-hi terme amb el cop de barra de l'Encíclica *Pascendi*.

Poc després [de l'època en què va donar la conferència de 1911] la impietat anava a rebre el més tremend dels càstigs de la història. El gran escriptor alemany Treitschke sintetitzava la nova situació en aquelles memorables paraules: "La guerra està per damunt de tot". "Cada soldat de dragons que doni un cop de sabre a l'enemic, fa més per la causa alemanya que el cervell més perfecte que hagi dirigit una acendrada ploma". Sota la influència de la mentalitat que la guerra no sols era llei biològica, sinó deure, van caure milions d'homes, submergint-se el món en la barbàrie.

Més avall considera les xifres — que ell diu astronòmiques, perquè són xifres de milions, donades per les estadístiques de les religions comparades — i en veure que contra els 1.537 milions de la població del globus, solament són cristians 549 milions, i d'aquests únicament 265 milions de catòlics, demostrant encara la feina a fer davant de l'enorme bloc pagà de l'Àsia, format per 210 milions de brahmanistes, 120 milions de budistes i 235 milions de confucians, troba en aquest problema de la conquesta catòlica de l'Àsia — per la qual tant va lloar a Pius XI — el centre del problema no sols religiós, sinó de la civilització humana.

Aquesta és la gran qüestió religiosa mundial, perquè sembla inversemblant que després de gaudir, des

de fa segles, del benefici de la religió cristiana una branca dels pobles avui tan cultes com els greco-romans, al cap de 2.400 anys subsisteixin i imperin, representant sentiments religiosos, milers, a voltes milions, de monjos i monges amb hàbit i vida claustral, que no creuen en Déu, en l'ànima ni en l'altra vida. I en altra immensitat del territori poblat, gemeguen altres 430 milions de persones que batudes i sotraguejades per confucianistes i budistes, han acabat amb el sistema oficial, des de la dinastia dels Song, segons la qual no hi ha ni Déu ni Sobirà, ni jutge ni Providència ni altra vida, ni bé ni mal, sinó conveniències. I en altre territori, cada vegada més pròsper, han tornat al naturisme i a la superstició dels Kamis, no obstant la seva gran cultura, considerant tan indiferents la seva pròpia religió com el cristianisme, com el te verd o el te negre, com un vestit o altre, segons frases de l'organitzador oficial de l'ensenyança.

Es clar que aquest problema conté tan grans complicacions, que espanta solament pensar en abordar-lo, però per a la sort de tants infeliços, per amor a la humanitat, incumbeix al segle XX, que cada vegada tindrà majors possibilitats, obrir bretxa en aquell mur secular, tan tancat a les suggestions de la consciència religiosa.

Aquest és l'objecte d'aquest Prefaci, i fins del present llibre. En l'estadística publicada per la Propaganda he tingut ocasió de veure els grans esforços dels Sumes Pontífexs per a la propagació de la fe en aquells vastíssims dominis. Ara tenim la sort de comptar amb un Cap de l'Església Catòlica, la gran preocupació del qual és sumar, unir, juntar; n'acaba de donar ben manifestes demostracions en l'any jubilar i més recentment en el gran congrés eucarístic de Chicago. L'any 1925 es va celebrar a Estocolm, convocada per l'arquebisbe luterà d'Upsal, la més vasta assemblea dels elements dissidents de Roma que s'hagi celebrat amb propòsits unificadors. Aqueixos són problemes que solament Jesús pot resoldre, i per això he cregut que aquest és el seu segle, i ara més que mai. La història de les religions, que s'és posada de moda, presta ja i prestarà cada vegada més, extraordinaris serveis a la grandiosa obra de cultura mundial i de redempció de Jesús. Amb aquella es veurà si es pot prescindir del dogma. Per ell i per manca d'ell queda, com es veurà, encara molt per abarcar en la humanitat, però jo crec que les circumstàncies van a afavorir-ho. Ara com ara, els territorialismes imperials van caient. La base *cujus regio ejus religio* és, i serà cada vegada més, un anacronisme. A la iniciativa de Lord Halifax espero que en seguiran moltes d'altres. Els cesarismes que havien separat l'Àsia d'Europa, i el Nord d'Europa del Migdia, van extingint-se. Es una esperança.

GUILLEM GRAELL

Catòlic! treballa per la causa de Crist! Estén la mirada per damunt la terra i veuràs corrués d'homes darrera banderes flamejants, que són la negació de la nostra espiritualitat. No vencen els inactius, sinó els que lluiten. Cada u que treballi i es mogui dintre la seva esfera.

Don Guillem

"Sopra tutto la religione!"

Paraules del Papa Pius X a D. Guillem Graell.

Feia ja temps que anàvem a la càtedra seva, que explicada sempre al saló d'actes del Foment, l'organitzaren primer, els Estudis Universitaris Catalans, i després el Foment mateix. Feia temps que l'escoltàvem, participant a les tasques de l'associació dels seus deixebles, la Societat d'Estudis Econòmics; feia temps que vibràvem escoltant aquella paraula suggestiva, sotraguejant, que movia a l'acció i al treball, que ens enlluernàvem pels llampecs genials d'aquella ment àgil i poderosa, fortificada en un castell de ciències, servida per una mirada intel·lectual d'àguila, feta als grans horitzons i a les visions històriques. Anys i tot que laboràvem al seu costat, esperonats envers una ciència econòmica que ens apareixia com un noble conjunt, alhora tècnic i humanista, com una disciplina espiritual, encoratjadora. Un dels companys que prop del mestre m'havien precedit i presentat, el pobre amic, malaguanyat Monfort, m'ho digué un dia. "Don Guillem, de qui coneixem nosaltres tan sols els caires científic i pràctic, és un home d'intim fervor religiós. És un veritable místic. En petit comitè, a casa seva, ens ha llegit una formosa expansió de la seva ànima: *L'oració d'un ancià*". Tant fugia d'exhibir aquesta intimitat del seu sentir que l'*Oració* aquesta jo no la vaig conèixer fins l'any 21, en publicar-se l'*Assaig*, que la inseria.

No era pas que li plagués passar per indiferent o ésser tingut per home d'esquerra, malgrat que una temporada cedí a fer-se soci del Centre Nacionalista Republicà. Voltat sempre per sos fidels nebots, els capellans Mossèn Ot i N. Fenés, fills de la Seu d'Urgell, com ell mateix, li plaïa explicar anècdotes escolars i records de sos truncats estudis eclesiàstics. I en la seva ensenyança apareixia que no havia passat debades pel Seminari de la Seu i que els estudis teològics, filosòfics i llatínistes li havien arrelat molt endins, tant com els de medicina, gairebé tota la carrera, que li havien d'ésser inestimable preparació per a la seva cultura científica. Tot això donava a la seva càtedra, tant com a la propaganda econòmica que ell dirigia, un sentit enlairat, humanista i espiritual, que era el seu encís tant com el seu fruit.

Vet aquí, disset anys endarrera, ço que jo n'escrivia: "Li devem, per primera vegada, entre nosaltres, la propaganda de les modernes concepcions ètico-econòmiques: la necessitat d'un ideal religiós individual com a base científica per a tota construcció social no utòpica; la teoria de la continència del baró reclamada en nom de la ciència econòmica com a base de l'entitat Família; la professió com a principi de justícia, de la solidaritat i responsabilitat social; la disciplina social i nacional; la necessitat d'elaborar caràcters, voluntats i temperaments forts, actius i morals... Tot això ha estat proclamat des de la càtedra i ofert als joves deixebles seus, per a ésser predicat com a bàlsam espiritual redemptor del materialisme" (1). Era això en 1910. Pel desembre

d'aquell mateix any, la repulsió del materialisme ambient, una necessitat espiritual vehementíssima portaven el mestre Graell camí de Roma.

De tornada, l'interès que aquest viatge va desvetllar, mogué al que això ara redacta, encarregat llavors del setmanari *La Catalunya*, a publicar d'acord amb ell, i sota l'aspecte d'una intervist periodística, les finalitats de l'excursió (2). "Fa sens dubte estrany que una persona consagrada als estudis econòmics, emprengui un viatge d'indole eminentment religiosa. El motiu principal és el que sol guiar sempre els meus actes: l'amor a aquest país". Era, en efecte, el seu invencible amor a la nostra gent, sentiment motor central de don Guillem, ço que en reacció a l'atmosfera espessa de repulsiu materialisme i egoïsme, de la indiferència, despreocupació i escepticisme imperants tant en la burgesia com al proletariat, el féu atansar-se a la capital de l'Esperit. "La qüestió social no és més que una fase de la qüestió moral". "Tot el gran problema social recolza en el concepte de la vida". No sols l'elevació per al nostre poble l'interessava; també se l'enduïa el neguit dels grans problemes generals. Ço que el professor Graell cercava a Roma era "la direcció espiritual de la humanitat". "I per això és una qüestió prèvia el determinar amb exactitud quals siguin l'organització i les forces catòliques de tot el món". Tornà, en efecte, el senyor Graell portant volums d'estadística, atlas de missions, anuaris catòlics i llibres catòlics de la història de les religions. Aquesta direcció espiritual del món la veia encarnada en el Papa, en el monarca religiós, "l'única autoritat estable que sosté, com una clau, la volta de la intel·lectualitat. I, per tant, la clau de la disciplina i de la moral del món".

En aquell viatge memorable, que va somoure la gent d'esquerra, i donà lloc a polèmiques, un sectari posà al seu article d'oposició el següent curiós títol: *Emissió de moneda espiritual per un economista català*; en aquell viatge va ésser que el Sant Pare Pius X, rebent a don Guillem Graell, en escoltar per boca d'aquest quina era la seva professió, estudis i aspiracions, li digué amb veu paternal i bondadosa: "*Sopra tutto la religione!*" Sobretot la religió! Autèntic consell d'un sant a un savi, a un savi que no volia altra cosa sinó escoltar, del monarca espiritual del món, aquesta orientació i ensenyança. Aquesta breu conversa d'ell amb el Sant Pare no la va publicar; és pel seu fill Marcellí, company de viatge i secretari del seu pare, que la conec.

Llavors vingué donar, com a acte de la Societat d'Estudis Econòmics, el 2 d'abril d'aquell mateix any 1911, la famosa conferència sobre *La cuestión religiosa*, al Teatre Principal de Barcelona. Un gran desig de pau social, de disciplina, de seny en els obrers, d'austeritat en els burgesos i de submissió espiritual en els intel·lectuals, vet aquí el sentiment inicial d'aquella actitud, que semblà tan xocant, de l'autor de *La cuestión catalana*, mestre acreditat en ciència econòmica i política, del gran especialista aranzelari i lluitador proteccionista, posant-se a fer ofici públic d'apologeta.

Es remarcà de seguida que no es tractava d'una excursió de diletant, sinó del romiatge d'un fidel. No hi cercava pas les emocions, per bé que nobles i enlairades, de la fruïció artística, sinó el centre viu del cristianisme, i el movia la fe per damunt de la ciència i de l'art. "Jo mai no he demanat al pinzell ni al sentiment conviccions, i la llum de la filosofia ha estat sempre vacillant i trèmula. Els grans, els sublims mestres Plató i Aristòtil m'han admirat més en les projeccions pures i lluminoses del bisbe d'Hipona i del Doctor d'Aquino, que en els originals. D'aquí que la meua impressió, entengui's bé, la meua i com a meua sense valor, fos la d'un excés d'antropomorfisme hellènic (subratllat al text). L'objecte de les meves preferències és la profunda síntesi cristiana expressada en les paraules *unitas fidei, unitas sacerdotii*, que figuren en la colossal cúpula sobre l'altar de Sant Pere, així com les severes estàtues dels fundadors de les ordres religioses, únics sants que ostenta aquell grandios temple, com per a indicar als fidels quins són, sobretot des del segle XVI, els capitans de la milícia cristiana" (3).

L'elogi de les ordres religioses, especialment les dedicades a les missions entre els infidels, va ésser realment una de les notes característiques d'aquella conferència, amb l'aportació de dades estadístiques sobre l'extensió geogràfica, el cens de les missions i l'epopeia actual, poc coneguda, dels sacrificis i heroïsmes dels milers d'homes i de dones sofrint treballs, persecucions i climes duríssims per caritat envers els germans infidels i per glòria de Crist. I amb la següent confessió acabà i resumí el famós discurs, amb el següent paràgraf dirigit a la joventut, paràgraf on tothom reconeixerà la filiació balmesiana:

"Doncs bé; jo, liberal, demòcrata de tota ma vida, que mai no he trobat el menor obstacle en les meves creences per a tota mena d'estudis científics ni per a les més ardides solucions polítiques, consagrat a una obra, no d'agitació, no, sinó d'elevació de *tots els pobres* (subratllat de l'autor); considerant element essencial de civilització la cultura i benestar del major nombre, i poc amic de *minories agabelladores* (id.), us he convocat aquí per a fer-me escoltar, en bé de la pacificació d'aquesta ciutat, per entendre que no la trobarà mentre no es satori bé d'oxigen religiós."

El pensament religiós de don Guillem Graell, que valdrà la pena d'estudiar, així com el seu pensament social, amb espai i temps més abundants, es desenrotlla al voltant de la seva mirada central al problema de la conquesta espiritual dels centenars de milions estranys, al Cristianisme i estranys, per tant, al domini intel·lectual de Roma i del Papa. Amarat de providencialisme confia — i té en diversos passatges dels seus estudis, moments d'una sagacitat profètica — que les ciències i el progrés material, que sovint semblen enemics del cristianisme així com el socialisme que ho és de debò, obriran camí a la seva propaganda. Altra idea fixa seva és la catolicitat, la universalitat, a la qual posen obstacles els absolutis-

mes cesaris i locals. "El territorialisme ha estat una gran muntanya interposada en el camí de la religió catòlica, a la qual els transports moderns i la caiguda de poders tirànics, siguin quins siguin, als cops de la ciència i de la democràcia, han d'afavorir en gran manera per al seu apostolat. La via lliure, molt lliure, vet aquí l'esdevenidor de l'Església Catòlica" (4).

Aquest paràgraf és de la seva 8.ª Conferència d'Economia, la que definitivament fa el pont que va de la ciència econòmica a l'Església catòlica, per mitjà de la necessitat humana de religió *positiva i revelada*, i pel fet de la catolicitat i permanència de l'Església, fets sobrehumans, garantia d'un ordre sobrenatural i d'una finalitat sobrenatural també per a la vida humana. Però el cor de don Guillem, d'aquest vell infatigable, àvid estudiant i treballador heroïc, que ni septuagenari ni octogenari no coneixia oci ni repòs, com no fossin els reposos forçats de la seva greu malaltia crònica, desborda en aquests últims anys l'objecte científic i àdhuc la mateixa construcció apologetica, i s'exhala en esplais pròpiament místics. Del recull que publicà en 1921 sota el títol expressiu *Assaig sobre la necessitat del retorn a les pràctiques religioses*, títol eloqüent però no pas gaire exacte, perquè de debò és més important l'aplec del que aquest rètol deixa entendre, ja no tinc temps de parlar-ne, perquè aquest volum tot sol exigeix un estudi, i més encara: la versió en llengua popular i la circulació profusa. Hi ha un *Himne a Déu*, un psalm de la ciència moderna, que és alhora bíblic i originalíssim. La bonesa de l'ànima, la caritat social, li dicta encara el pròleg, orientant l'objecte del llibre a la següent divisa: *Es forçós tornar a la vida espiritual per a tenir pau social*.

Després, jubilat del seu càrrec, abatut per la malaltia, al llit mesos sencers, en perill de mort diferents vegades, tingué encara força per a compondre aquesta vasta suma dels seus coneixements científics i estadístics, de la seva fe i del seu gran amor a Jesús, que és el llibre pòstum, voluminosa obra en dues parts: una visió de les religions falses i de les heretgies modernes, sobretot el moviment filosòfic del segle XIX, confrontada, en la segona part, amb una ampla glossa i comentari de la vida de Crist.

Després, ja ho sabeu, la mort piadosa, mort d'infant, posant-se la mà al cor en dir-li el capellà, com una mare: "*Jesús, Josep i Maria, us dono el cor i l'ànima mia*". L'economista lluitador, l'home de càtedra, l'autor formidable de cinquanta obres de ciència, de finances, de política, donà a Déu i a la Verge Maria la seva ànima i el seu cor, en el gest tendre i pur d'una monja que expira.

R. RUCABADO

(1) *La Catalunya*, núm. 132, 16 abril 1910.

(2) Id., núm. 173, 28 gener 1911.

(3) *La cuestión religiosa*, conferència (1911), p. 16.

(4) *Conferencias sobre Economía* (1910-1912), p. 328.

Aquest número ha passat per la censura governativa

L'AUTORITAT

Reconèixer-la i defensar-la

Aquest és, per dir-ho així, el sant i senya donat pel Papa aquest mes a l'Apostolat de l'Oració.

Si haguéssim de definir l'autoritat diríem, planerament, que "és la facultat de manar". I qui diu manar diu definir, dirigir, governar, administrar, prevenir, assessorar, etc.

Alguns confonen l'autoritat amb la sobirania, amb el poder, amb la força, amb el domini, amb la coactivitat... De tot això i d'altres semblants coses té l'autoritat ço que li cal per al seu normal exercici i la seva deguda eficàcia; però res més.

L'autoritat respon a la necessitat social de viure, car és essencial a la societat. Sense autoritat no hi ha societat possible. Baldament tots els membres que vulguin constituir-se en societat fossin àngels, necessitarien l'auxili de l'autoritat per a constituir la societat. Naturalment que a major perfecció dels membres d'una societat, menor esforç de l'autoritat per a governar-los, però seria també necessària l'autoritat, com és necessària l'ànima al cos, com són necessaris els pares per a formar una família, com és necessari el cap en un exèrcit, com el capità en una nau, el patró en una fàbrica, etc.

L'autoritat no és, tampoc, la llei, però és l'en-carregada de fer-la complir.

Suprimiu l'autoritat i quedarà, ipso facto, destruïda la societat.

Que la potestat i, per tant, l'autoritat, que és una de les seves formes, ve de Déu, és evident. Non est potestas nisi a Deo, ha dit Sant Pau, i, per tant, l'autoritat, demés de la seva legitimitat necessita exercir-se com Déu mana. Però també ha dit Sant Pau: Obedite prepositis vestri etiam discolis i, per això mateix, no podem desobeir-la perquè no ens complaqui la seva manera de governar o de produir-se, mentre no traspassi els límits estrictes de les seves facultats.

Per això no podem ni podem obeir l'autoritat civil, per exemple, quan legisla o mana en matèries eclesiàstiques, o envaeix i ataca (com en el cas de l'ensenyança sectària de la joventut) l'òrbita familiar i els drets dels pares sobre l'educació de llurs fills.

Però no és aquest el terreny en què hem de col·locar-nos ara comentant el sant i senya del Pare Sant.

La intenció apostòlica, en encomanar el reconeixement dels drets de l'autoritat i la seva defensa, és ben manifesta.

La crisi que l'autoritat sofreix arreu del món és la que ha mogut Pius XI a donar aquesta fórmula salvadora.

Hem de començar per nosaltres mateixos—com en tantes altres coses, Senyor!—la pràctica d'aquella suprema ordenació en pro de l'autoritat, reconeixent-la, proclamant-la, vetllant pels seus prestígis, complint els seus ordenaments, respectant els seus membres, estimant-los, agraint el feixuc ministeri que exerceixen a favor nostre i de la societat en què vivim. I, simultàniament, defensant els drets de l'autoritat, que són sagrats, que són indispensables per al seu normal i vital funcionament.

En aquests moments en què, fora del Vaticà, no

hi ha humana autoritat que no claudiqui en l'exercici de la seva altíssima missió social; ara que de tots indrets i per tota mena de mitjans s'ataca el principi d'autoritat i s'intenta fer-la desaparèixer desprestigiant els seus ministres i àdhuc inutilitzant-los, si es pot, el sant i senya del Papa resulta verament providencial i salvador.

Fins l'últim alè
i la darrera pesseta

La prova més evident que entre els heterodoxos no abunden els qui portin fins a un grau més o menys heroic la conseqüència amb llurs principis, és el rebombori que molts han volgut alçar entorn de la desgraciada mort del impiu "Brand". Això suposant que pugui haver-hi heroïcitat en una vida plena de concessions a la sensualitat i d'atacs a una religió que evidentment desconeixia. En canvi els qui, gràcies a Déu, militem en el camp catòlic-social, veiem tan sovint homes que viuen i moren, fent amb la major naturalitat els majors sacrificis, que caiem fàcilment en mancament en el sentit contrari, això és, deixem passar sense comentari la mort edificant i altament educadora d'aquests veritables herois, que no per ésser humils i obscurs deixen d'ésser-ho.

Fa poc, en un llevat de taula de festa major, un capellà, rector retirat, la blanca testa del qual lligava poc amb l'energia dels seus trets fisonòmics i amb la profunditat de la seva mirada, parlava amb entusiasme de la seva missió en la terra; segons ell no havia de donar-la per acabada fins haver entregat per la causa de Déu l'últim alè i la darrera pesseta. Algú li féu avinent que a la seva edat calia tenir reservada una pometa per la set. — Per què? perquè se la mengi qui no la necessiti? — respongué ell vivament —. No hi ha hospitals per a recollir-me quan no pugui treballar més?

Aquest sant home tal com ho deia ho feia. Treballador incansable, humil fins a fer de vicari a un ex-vicari seu, tingut per ric perquè donava a mans plenes tot el que tenia, moria pocs dies després entregant a Déu, per la seva causa, el darrer alè amb gairebé la seva última pesseta. Amb una febre altíssima, perquè no quedés un poble un diumenge sense assistència espiritual, celebrà missa, digué dues plàtiques i oí una quarantena de confessions. Al cap d'un parell de dies moria santament.

No és admirable, heroic tot això? Cal remarcar que, per tractar-se d'un rector vell i retirat, no venia pas obligat a portar el zel tan enllà. Com el seu Diví Mestre volgué donar la vida per les ovelles.

Ara bé; els catòlics veiem tan sovint casos semblants, els trobem tan naturals que, en lloc de publicar-los per exemple i edificació dels altres, ens acontentem amb un petit comentari. I no val mil vegades més la vida i la mort obscura d'aquest capellà que la de "Brand" que tanta tinta ha fet gastar? Aberacions humanes!

RAMON CAMPS

El geni dels clàssics

Definitivament, normalment, els autors grecs i llatins, anomenats clàssics, van incorporant-se a la literatura vernacular. Qui podrà negar llur transcendència? Més també; tal vegada convindria no exagerar-la i menys desviar-la, sinó cenyir-la dintre els justos límits, comprendre'n el geni, abastant-ne amb mesura llur esperit i llur sentit.

Els clàssics no són una creació espontànea ni una manifestació insuperable de la puixança de l'esperit humà. Quan es remarca la influència de la serenitat del cel de Grècia, l'harmonia del paisatge i les bel·leses excelses de la mar hellènica, cal declarar de seguida que els tals elements i els altres elements, encara naturals o materials, no constitueixen els factors creadors de llur geni, sinó que conformaren solament l'ambient propici i adient dintre el qual el geni o l'esperit antic es pogué desenrotllar a pler segons les normes més conscientment humanes. I cal constatar, en aquesta creació de l'esperit humà, el buf de la Providència, la intervenció divina, tot menant els destins de la Humanitat i les vicissituds de la Història.

Per això tot home cristià de seguida veurà, ha de veure en els escriptors antics, si bé un tipus i fins un geni humà modèlic, no per això un geni i un tipus insuperables de perfecció. Per alguna cosa més el Cristianisme portà tot progrés al món, i la doctrina de l'Evangeli, individualista en la seva soca i en el seu desenvolupament, és una doctrina d'un indefinit dinamisme individualista, per tal que el tipus de perfecció a abastar és infinit en tots els ordres. Així hom, informat per aquest criteri, podrà adonar-se aviat que els millors escriptors antics són aquells que, *naturalment* — si pot conciliar-se la paradoxa —, són els màxims cristians, per la fervor religiosa, i en el sentit que desenrotllaven la seva personalitat amb independència, i tenen el mínim de pagans. I el període de major esplendor de Roma correspon a una ideologia política, cristiana per dintre, i la decadència a la descentració d'aquesta ideologia.

Cal donar la importància deguda a l'esperit i al sentit religiós com a factor dinàmic literari dels millors autors clàssics. Virgili és el que millor representa la religió, encara que sigui la religió de l'imperialisme romà. I Eneas, l'heroi, encarna la funció i l'activisme d'un veritable sacerdot. Qui no es commou de la pietat de Virgili envers el seu heroi, i de l'abrandada pietat la seva? *Pius Aeneas, Pater Aeneas*. Quantes fórmules litúrgiques, quants gestos litúrgics hom no recorda, no pot recordar fàcilment, car es graven en la memòria d'una manera inesborrable!

Te libans, Lenæ, vocat.

Quorum sacra fero ingenti percussus amore.

I d'altres, d'altres encara.

Aquest sentit i esperit religiós és el que infonia a ells una avideses i una aguditat profunda, i un apassionament encès en la recerca de les causes i les forces superiors del món, i a la vegada els desvetllava una consciència d'eternitat.

Felix qui potuit rerum cognoscere causas

exclamarà Virgili. I també:

Fortunatus et ille deos qui novit.

Més gran encara, per això, més alt, més prop de lo diví, només per citar un sol exemple, és Sòfocles. Al costat d'aquest, Virgili, sincerament religiós, se'n pot aparèixer com un sacerdot o home d'Estat que, a la vegada que aconsegueix una funció litúrgica, exerceix una funció política. Sòfocles, en canvi, deixeble al capdavant dels egipcis i dels jueus, escruta el dogma de la predestinació, explica el sacrifici i anuncia les verges de les Catacumbes. El vers, però, de Sòfocles no té la densitat, ni la complexitat profunda, ni la riquesa, ni la bellesa lapidària i metàl·lica, del vers de Virgili, en aquesta mostra mateixa, per exemple:

Et moestum illacrimat templis ebur aeraque sudant.

Horaci, en veritat, apar més pagà i plena de llacunes morals és la seva obra. En certs indrets potser se'n mostra abjecte i tot. No l'abrandà ni la flama patriòtica de Virgili, ni el sosté la fe forta d'aquell, ni senyoreja la grandesa moral i no vesteix tampoc l'hàbit sacerdotal. Podríem dir que, essent en conjunt menys clàssic que Virgili, s'adiu més amb el gust modern. Tampoc, però, Horaci era un incrèdul o descreient:

Delicta majorum inmeritis lues...

Dis te minorem quod geris, imperas;

Hinc omne principium huc refer exitum.

Per aquest sentiment profund de religiositat, per la penetració genial de les forces i les causes superiors del món, pel copsament d'algunes veritats cristianes, els clàssics antics, com a ciutadans, sentiran l'alenada d'organitzar el món conforme al seu *imperium*, i d'ací en treuran la formidable abrivada.

Tu regere imperio populos, Romane, memento

exclamarà Virgili. I Horaci cantarà:

...posis nihil urbe Roma.

Visere majus.

I el poeta de la Gàl·lia podrà dir després:

Urbem fecisti quod prius orbem erat.

Aquesta mateixa intelligència, amplament comprensiva, explica el seu caràcter humà i la seva estructura orgànica harmònica, perfecta, mes no insuperable. Què poden cantar els moderns que no cantessin els autors màxims de l'antiguitat? Els grans temes eternals els trobem allí: l'amor, l'enyorança, l'amistat, el dolor, la consolació, la serenitat, la melangia, l'amor a la pàtria, l'honor de la ciutat, les festes, les pompes religioses, l'audàcia, la impavidesa... Hom no acabaria de retreure exemples bellíssims.

Fins el sentiment del paisatge, del color, del dibuix mateix, els millors romàntics potser encara no han igualat Virgili i Horaci:

Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis.

I aquest altre:

Mitis in apricis coquitur vindemia saxis.

I tants i tants d'altres que fàcilment hom podria retreure del mateix Virgili, i també d'Horaci, com aquest:

*Vides ut alta stet nive candidum
Soracte...*

I llur sentit ample i cenyit, just de comprensió, marca amb un segell d'eternitat llurs obres com un tot orgànic, equilibrat, harmònic. Tota la força dinàmica,

intelligent i passional de l'escriptor antic, troba un mitjà d'expressió perfectíssim en les llengües llatina i grega, que a la vegada foren una creació de llurs intelligències excelses. El morbós rares vegades troba expressió en elles. La manifestació és lúcida, expressiva, mesurada i severa, perquè es manifesta i expressa en síntesi. I el sentiment i la passió transcendeixen just tant per no absorbir la intelligència com per no crear una obra híbrida, eixuta, seca. Que lluny de certs intel·lectualismes o cerebrallismes d'avui!

La gran falla, però, dels clàssics radicava en què, malgrat llur penetració de les causes i forces superiors, no coneixien la Veritat ni tenien una Moral. No eren cristians. D'aquí en pervenia una sèrie de limitacions que un cristià sempre hi trobarà i sabrà explicar-se a bastament, i que a la vegada li dictarà les normes de l'abast i la transcendència que els ha de donar.

Seguirem, si Déu vol.

ANGEL GRAU

La Setmana Social de Florència

Ha tingut lloc aquesta Setmana Social els dies 12, 13, 14, 15, 16 i 17 del corrent mes amb una concurrència de setmaners tan nombrosa com escollida. El patriciat social italià hi era tot, i també hi assistiren d'oients molts sociòlegs estrangers.

La importància extraordinària de la S. S. F. bé s'ho mereixia. Aqueixa importància estribava en el tema general de la Setmana: "El problema de l'educació". I aquest tema, que és de mundial interès, el té excepcional a Itàlia, on el govern de Mussolini, si bé omple d'atencions a l'Església i ha restaurat i restaura moltes coses bones enderrocades pels governs maçònics que el precediren, no obstant lluita subrepticament i amb tot daler per a fer-se seva la joventut.

A aquest objecte no ha parat fins a desfer i anular les organitzacions d'exploradors catòlics juvenils, fent inscriure tots els alumnes de les Escoles públiques, nois i noies, a entitats nacionalistes en què predomina l'educació militarista i feixista, amb evident oblit de les doctrines catòliques sobre l'educació de la joventut.

Bé prou que se'n planyia el Pare Sant en les allocucions de 29 de desembre de 1926 i de 24 de gener del corrent any, assenyalant els perills d'aquesta educació i protestant-ne, però inútilment, com també les vives protestes de l'Episcopat i d'infinat de sacerdots que veuen com l'acció oficial els pren de llurs braços tants de joves la sort religiosa dels quals resta greument compromesa en mans dels educadors feixistes, molts dels quals encara es recorden de quan oficiaven de maçons...

Aquest és el motiu per què la Setmana Social de Florència excités tanta expectació. Ha de confessar-se que el govern italià no ha posat cap obstacle a l'Assemblea florentina i que ha pogut deliberar i pendre acords amb tota llibertat i independència.

Però, què en treurem que es pugui celebrar ostentament i tot la S. S. si el govern feixista ha

d'escollar les conclusions de l'Assemblea setmanera com aquell que sent ploure?

Es tractava i es tracta, com oportunament insinuava *L'Osservatore Romano*, de formar la consciència nacional italiana en matèria d'educació, i tota cura és poca, i tot sacrifici degut, per aconseguir aquesta formació. Es una qüestió bàsica, vital.

Quan coneguem els acords presos, continuarem aquestes ratlles.

A.

Campanya contra el malparlar

La croada de la Lliga Espiritual contra el malparlar va prenent peu i els seus resultats són més palpables cada dia.

Tots els pobles, viles i ciutats van sumant-se a aquesta lluita contra el malparlar; són molts els convençuts que no n'hi ha prou amb dir que no es pot parlar malament, que és lleig el blasfemar, que rebaixa i altres expressions semblants, sinó que és imperiosament necessari actuar sota el doble punt de mira d'esmenar-se i corregir sense vacil·lacions, respectes humans, ni temors a aquell que fereixi nostres oïdes amb paraules vils, abjectes, obscenes, blasfèmies i tota expressió que molesti la delicadesa cristiana o bé ciutadana dels altres individus.

Ara és Manresa la que en un acte grandios va a donar una prova de la seva aversió al malparlar. Manresa, la ciutat que sent el dolç remoreig del Cardoner, que materialment la fertilitza, espera amb anhel la correntia espiritual de la setmana antiblasfema del 3 al 9 del vinent mes d'octubre, perquè vigoritzi el seu esperit i digui a ple pulmó amb els seus actes: *Via fora la blasfèmia! Via fora el malparlar!*

Altres ciutats i poblacions de Catalunya ho esperen. Ja aniran venint, si a Déu plau, i aquest foc sagrat, amb son abrondament, purificarà la nostra llengua, do diví, de ço que més l'enllorda.

LES GRANS FIGURES DEL CAMP SOCIAL CATÒLIC

Monsenyor Ketteler

VIII

Certament que Monsenyor Ketteler combatia amb ardidesa la política funesta dels maçons i els errors del liberalisme, però no deixava de banda els grans problemes que hi havia plantejats en la vida del treball. En els seus parlaments de Magúncia havia ja esbossat el seu programa social.

Llegint les seves obres admirables es veu ben clarament que coneixia a fons la qüestió social i que defensava els interessos i els drets dels obrers. Els conflictes socials eren la seva constant preocupació.

En la diòcesi de Magúncia es varen fundar un sens nombre d'institucions per iniciativa de Monsenyor Ketteler, que tenien per objecte afavorir els obrers en l'ordre moral i material.

Una de les seves obres més transcendents és sens dubte *La qüestió obrera i el cristianisme*. En aquesta obra exposa amb tota claredat la seva opinió sobre la qüestió social. Segurament pressentia que els homes temorecs i els que creuen que els catòlics s'han de convertir en guardia pretoriana del capitalisme, combatrien les seves opinions. I per això, avençant-se a les crítiques diu en el pròleg: "No solament tinc el dret, sinó el deure de seguir amb viu interès aquests assumptes del món obrer, d'estudiar a fons la qüestió i de parlar en públic en harmonia amb les circumstàncies. El meu càrrec episcopal no m'excusa d'aquesta missió, sinó que me la imposa com un deure especial. Quan vaig rebre la consagració episcopal, l'Església, abans d'ungir-me i de concedir-me la jurisdicció, em féu, entre altres, la següent pregunta: "En nom de Nostre Senyor Jesucrist, vols ésser caritatiu i misericordiós amb els pobres, amb els estranys, amb tots els dissortats?" I jo vaig contestar afirmativament, segons les paraules del diví Salvador: "De la mateixa manera que el meu Pare m'ha enviat, jo us envio". El bisbe és un representant de Crist, i per això l'Església pregunta al futur bisbe si sent, com successor de Jesucrist, l'amor del seu diví Mestre per les classes necessitades de la humanitat. Com, doncs, podria jo, després de tan solemne promesa, restar indiferent en presència d'un problema que afecta a les necessitats més essencials d'una classe tan nombrosa de la societat? Com bisbe, la qüestió obrera m'interessa igualment que el bé d'aquells dels meus diocesans que pertanyen a la classe obrera. Demés, tinc tant dret d'interessar-me de la qüestió obrera, com del bé de tots els obrers amb els quals estic unit per l'amor de Crist."

Mons. Ketteler eixí del temple enarborant la bandera del cristianisme i es posà en contacte amb les multituds per tal de conèixer llurs necessitats. Recorda l'obligació que tenen els rics de tractar amb caritat als pobres, i a aquests els assenyala el camí recte de la perfecció cristiana.

Quan Mons. Ketteler publicà aquesta obra tan interessant, Lassalle, aprofitant l'estat passional de les masses obreres que havien estat sacsejades per les doctrines socialistes, feia poc que havia fundat l'Associació general alemanya de treballadors. El que no va poder aconseguir Marx amb el seu manifest,

que signava també Engels, exposant les doctrines del socialisme científic, ho aconseguí Lassalle amb la seva cèlebre *Rèplica*.

Mons. Ketteler, en comptes de plegar la bandera que havia enarborat i malgrat la remor i la cridòria de les multituds que es posaven entorn de Lassalle, va llençar al món catòlic el seu famós manifest combatent les utopies del programa socialista.

Mons. Ketteler atribuïa a dues causes principals el malestar dels obrers: a la llibertat industrial, que va destruir els organismes de caràcter professional, i a la creixença desmesurada del capitalisme que redueix el nombre d'obers independents i fa créixer les masses proletàries.

Mons. Ketteler demostra que únicament l'Església pot resoldre els problemes plantejats en el món del treball. El socialisme, en comptes de resoldre'ls, els agreuja.

L'Església ensenya els homes a estimar els pobres, a socórrer els malalts, a auxiliar els vells abandonats i a protegir els infants. La fraternitat sense Déu no pot fer cap bé a la humanitat. Mai un socialista no serà capaç de fer els sacrificis que fan els que creuen en Déu i l'estimen.

Certament que per a endegar el problema social calen solucions jurídiques, però cal també molt amor i sobretot molta caritat. Una bona legislació social no tindrà eficàcia per bona que sigui si el cor dels homes és agitat per fortes passions. Unicament el catolicisme pot aquietar les passions i aconseguir que els homes s'estimin.

En quina institució trobareu els beneficis de la família cristiana? I qui pot negar que la família és una de les institucions que pot fer més bé als obrers? La família cristiana, diu Ketteler, assegura l'obrer per a protegir la seva existència, la millor i més natural de les associacions, la que Déu ha fundat, i, sense la qual, totes les altres, qualsevulla que sia el seu nom, no tenen cap valor. Preserva els obrers de les conseqüències del llibertinatge des d'abans del seu naixement, en vida de llurs pares, durant la joventut i en tot el curs de llur existència; augmenta llur pobre salari per l'amor i l'escrupolosa economia d'una bona dona cristiana. Afirmar sense cap mena de vacil·lació que la família cristiana, és a dir, el matrimoni cristià, fundat en la doctrina i gràcies de l'Església catòlica, té ja per ell mateix molta més importància per a resoldre la qüestió obrera que tots els projectes dels partits liberal i radical.

Mons. Ketteler aconsella també la difusió dels agrupaments de caràcter social.

Era tan gran el seu prestigi que fins Lassalle, en una assemblea que es va celebrar a Burmen, va fer d'ell grans elogis.

Adhuc els seus adversaris reconeixien que ell era el bisbe dels obrers. Constantment rebia cartes d'aquests fent-li consultes sobre els conflictes que es plantejaven en la vida del treball.

En certa ocasió uns obrers catòlics li varen preguntar si podien ingressar en un organisme que havia creat Lassalle. Mons. Ketteler va contestar posant de manifest els errors del socialisme, però afir-

mant que moltes de les crítiques que feia Lassalle tenien fonament. No combatia el socialisme perquè defensava les reivindicacions obreres, sinó pel seu esperit anticristià. Combatia, com és natural, els prin-

cipis i les tendències del moviment socialista, però tractava amb caritat i respecte els seus capdavanters. Un cristià tracta sempre amb caritat els seus adversaris.

J. C. i S.

De la platja estant

La millor escola

El fred allunya els estiuejants dels pobles rurals. El fred ha arribat sobtadament blanquejant el cim de les altes muntanyes i els que no conceben el camp i la platja si no es poden divertir, retornen a la ciutat.

Seria curiós que cada donzella que abandona el pole d'estiueig ens digués què ha fet durant l'estiu. En aquesta platja s'ha distingit per les seves extravagàncies una donzella que ha fet coses extraordinàries. Ja us diré el que ha fet: ha ballat tres cents cinquanta *charlestons*; ha posat els ulls en blanc unes mil dues centes cinquanta vegades; ha criticat tant les seves compayes que es fa impossible donar-ne una xifra exacta; ha coquetejat amb els joves unes cinc centes vegades; s'ha banyat més de cinquanta vegades amb el deliberat propòsit de mostrar als estiuejants la nuditat dels braços i les cames i ha llegit vint-i-cinc novel·les eròtiques. No ha d'estranyar que hagi llegit tantes obres en un temps relativament curt. Cal tenir en compte que aquesta donzella tan aprofitada llegeix al llit fins les dues de la matinada i que més d'un cop deixa de banda tota la part narrativa de la novella i llegeix únicament els diàlegs amorosos.

Mireu si és intelligent i espiritual aquesta donzella que una vegada un jove sense donar-se'n compte li anava a donar un cop de rem al cap que l'hauria esberlat com una magrana. I un metge, que es trobava prop meu, exclamà: "No s'espanti, senyoreta; encara que li hagués fet saltar el cervell, hauria viscut igualment. Aquesta senyoreta té divuit anys i encara no l'ha fet servir."

En aquesta època de l'estiu és quan les que han passat l'estiu coquetejant tenen més desenganys. En començar la temporada d'estiueig esguarden els joves i llencen sagetes a aquells que els plauen més. Aprofiten totes les avinenteses per a posar-se al costat del jove amb el qual poden riure i bromejar. Però heus ací que passa l'estiu i arriba el dia de pendre comiat dels amics i les donzelles i els joves es separen. Retornen a la ciutat i uns i altres s'obliden. El flirteig no ha tingut conseqüències. Resta, però, l'esperança de trobar l'estiu vinent un altre jove més galant que es deixi convèncer més fàcilment.

Confesso sincerament que no m'ha estat desagradable la convivència amb aquests joves i aquestes donzelles que mai no s'han delectat esguardant aquest mar tan blau i tan lluminós. He après moltes de coses. Aquestes donzelles tan frívols i aquests joves tan irreflexius m'han fet meditar molt. Afortunadament n'hi ha algunes d'assenyades i cal confiar que aquestes sabran defensar amb ardidesa l'espiritualitat cristiana.

Es molt difícil aconseguir que tingui una mica més de seny aquesta pobra joventut perquè no són avui les famílies model de bons costums. La joventut es forma dins de la família. Si la mare oblida

els seus deures i es comporta com una senyora pagana, és difícil que siguin cristianes les seves filles.

Ni en els grans pensionats ni en les Universitats trobarà la joventut la formació espiritual que necessita per a superar i vèncer els perills de la vida. La gran escola és la família.

Certament que hi ha pares bons i cristians que tenen fills irreflexius, però generalment quan l'arbre és bo els fruits també ho són. Ja poden predicar i escriure llibres defensant la moral de l'Evangeli i posar rètols a les portes dels temples recordant l'obligació que té la dona cristiana de vestir honestament, que mentre les mares no tinguin seny tampoc en tindran les filles.

Si la mare cristiana no es posa resoltament al costat de l'Església per aturar l'onada de llot que es va estenent arreu de la terra, tots els nostres esforços seran endebades. Pesen més les conveniències socials que els consells i les exhortacions de l'Església. Jo he vist donzelles anar soles amb joves i les mares fan veure que no les veuen. Les he vist fer bogeries a la sala del casino amb joves poca-soltes i irreflexius i els pares no els diuen res. És que les bromes que es fan a la platja i, per què no dir-ho, les immoralitats que es cometien davant la puresa del mar, no es fan en presència dels pares? S'ha vist alguna vegada una mare que hagi obligat la seva filla a retirar-se de la platja quan s'hi cometien actes poc edificants? Ah! quina responsabilitat més gran tindran davant de Déu aquestes mares tan poc entenmentades.

Si un pescador s'atrevis a fer una broma inconvenient a una donzella, quines protestes que provocaria la seva actitud irrespetuosa! Com s'indignarien les mares! En canvi no s'indignen quan la broma, en comptes de fer-la el pescador, la fa un jove d'una família distingida. És que aquest jove no és també un home? Creieu que únicament tenen malícia els pescadors i que els joves de brillant posició social són purs i innocents com els àngels? Així pensaven els pagans. I així pensen també les mares paganes que no saben esbrossar a llurs filles el camí de la perfecció cristiana.

Sempre he cregut que la causa de tots els mals és que són comptades les persones que tenen sentit comú. Fixeu-vos en la gent i veureu que els més nombrosos són els que obren inconscientment.

Potser serà massa demanar a aquestes mares que sien cristianes. Siguem més poc exigents i demanem que tinguin una mica de sentit comú. Si en tenen únicament una mica s'adonaran que són més agradables als ulls de Déu les donzelles pures i assenyades que no pas les que no tenen seny.

I què en treurà una donzella d'agradar molt als joves irreflexius si no plau a Déu?

MARIA BONSHOMS

Conte vell, folrat de nou

El ferrer de Vilanohiés era el turment de les confraries religioses del seu poble, car criticava de mala manera la majoria dels predicadors als quals confiaven els sermons en llurs festivitats.

Per això un any els administradors de la confraria de Sant Isidre Llaurador, desitjosos d'alliberar-se de les seves sàtires, se n'anaren al cap del bisbat a trobar un predicador dels de més anomenada perquè s'encarregués de fer-los el panegíric del seu Patró.

Així que el bon sacerdot hagué acceptat l'oferta, li feren una pila d'observacions per l'estil de les següents:

—Sobretot procuri fer-nos quedar bé.

—Miri que el ferrer del poble és un criticaire de primera, i ja espera trobar-li la flaca per esbravar-se amb nosaltres.

—Faci de manera que els sermons no pequin de massa curts ni de massa llargs.

—Per això convé que no hi escatimi el llatí, car una llatinada ben llarga de tant en tant, encara que ningú no l'entengui, hi escau d'allò més bé...

El bon predicador, sofrint pacientment les imperinències d'aquells pagesos, a tot respongué que sí, i quan ja prenien comiat un d'ells li digué:

—Ara m'adono que ens descuidàvem del millor.

—Vós direu.

—Què ens contarà gaires diners?

—Per això rai, no renyirem pas.

—Voldríem que ens ho digués, car, encara que músic pagat no fa bon so, el pagariem de seguida per no haver de pensar-hi més.

—Doneu-me l'almoïna que vulgueu.

—Els altres anys solíem donar una doble de quatre. Li estarà bé?

—Perfectament; però ja ho trobarem.

Tant sí com no li feren acceptar la paga per endavant i se n'acomiadaren besant-li la mà respectuosament.

En ser a baix a l'entrada, tot fou fer comentaris sobre l'efecte que els havia produït el predicador i, entusiasmant-se per graus, deien l'un darrera l'altre:

—Em sembla que haurem fet una bona fira.

—Té una veuassa que es sentirà de cap a cap de l'església.

—La figura l'afavoreix molt.

—Amb la seva calba i les ulleres que porta acaba de fer més respecte.

—No tinc cap dubte que agradarà a tothom.

—Tot serà que el ferrer no hi trobi taps.

—Sabeu què podem fer per assegurar més el tret?

—Què?

—Tota vegada que enguany els fidels han omplert més que de costum la bacina de la capta, podríem encarregar-li que posés cinc pessetes més de llatí en els sermons.

—Ben pensat! —exclamaren tots; i pujaren altre cop l'escala per exposar al predicador la seva ridícula pretensió, al qual feren admetre de totes passades cinc pessetes més d'almoïna.

En arribar al poble es desferen en elogis del nou predicador, per la qual cosa el dia de Sant Isidre, a l'hora de l'ofici, l'església s'omplí de gom a gom.

No cal dir que durant el sermó tots els pagesos es fixaren en els posats que hi feia el ferrer, el qual se l'escoltava amb un pam d'orelles, assegut sota la trona.

—Què te n'ha semblat? —li preguntà un dels administradors en eixir de l'església.

—Que, malgrat les vostres lloances, val ben poqueta cosa.

—Com ho saps si val o no val?

—Es molt fàcil d'esbrinar: tots els predicadors en començar el sermó pronuncien amb veu baixa unes quantes paraules en llatí, i després diuen el llibre del qual les han tretes; si per cas no han estudiat gaire, com el que vosaltres heu fet venir, no més sabeu parlar dels capítols primers i versets primers; però si han estudiat força, si són vertaders savis, sempre canten els números més alts.

—No m'hi havia fixat mai.

—Doncs aquesta tarda anirem tots dos a sermó i veuràs com no es mourà dels primers capítols i dels primers versets, com ho ha fet aquest matí.

A la tarda, un quart abans de començar la funció, ja eren a l'església; però succeí que el predicador, havent hagut esment de la falsa teoria del ferrer, volgué donar-li una lliçó, i, després d'anunciar el tema del seu discurs, digué amb molt d'èmfasi: "Paraules que es llegeixen en el capítol *darrer*, verset *darrer*, del Llibre de la Saviesa, de Salomó".

—Què me'n dius, ferrer? —li preguntà l'administrador a cau d'orella amb aire de triomf.

—Que m'ha ben enganyat —respongué tot avergonyit—, car mai no n'havia sentit cap de tan savi.

I, tement les burles que li farien els seus companys en eixir de l'església, abans d'arribar a l'Ave-maria se n'anà cap a casa seva amb l'excusa de no entendre cap paraula de tan enlairat que parlava.

Avui dia, amic lector, hi ha molts savis per l'estil del ferrer de Vilanohiés, que critiquen constantment les coses de l'Església, de les quals no saben un borrall.

DOMÈNEC CABALLERIA I COLLELL

~~~~~

Espurnes

Un dels números del diari *Pravda*, de Moscou, relata el cas d'un sacerdot processat per haver guardat el secret de la confessió. Es tractava d'una dona acusada d'homicidi; per les seves declaracions es vingué a saber que després d'haver comès el crim s'havia confessat amb un sacerdot i li havia contat el seu crim. El tribunal, en saber-ho, ha processat al sacerdot. Diuen els jutges, que donada la gravetat del delicte havia de denunciar-lo immediatament; no havent-ho fet, ha comès un desacatament a la llei. Una nova víctima del secret de la confessió.

El que passa

ESPANYA ENDINS

El tema de la pròxima Assemblea Nacional-Deliberativa-Consultiva és el que predomina. Ara la curiositat pública tira cap a l'endevinalla dels noms dels assembleïstes. Hi ha una certa expectació, com la que desperta la rifa de Nadal, per a saber qui traurà premi, quin seran els "feliços mortals" que figuraran per dret propi, o per elecció ministerial, en les lluites de l'Assemblea.

I, junt amb aquesta natural curiositat, hi ha la menys natural, però més política, d'assabentar-se de quins no admetran la designació d'assembleïstes ni pel propi dret ni per la ministerial iniciativa.

De moment els socialistes s'han posat a l'aguait davant la seva segura collita de candidats. Fan el paper de desganats i es moren de ganes de ser-ne. Junttes, conciliàbuls, consultes, intervius, declaracions, escrúpols, ajornaments... Fins una assemblea del partit pensen convocar per veure si convé el seu puritanisme doctrinal pendre part en l'A. N. D. C.

Les escorrialles dels vells partits també es mouen i fan l'interessant davant de l'Assemblea, però més seriosament. L'acte d'En Sánchez Guerra, per exemple, explicant els motius de la seva personal inhibició (cosa que ha donat lloc a una viva però respectuosa rèplica del cap del Govern), i posant terra entremig (anant-se'n a viure a París), ha produït forts i generals comentaris.

Ço que dèiem l'altre dia de la importància de l'Assemblea, es veu confirmat per aqueixos i altres indicis que la premsa de casa exposa i comenta amb la cura i parquedat que les circumstàncies imposen.

La premsa estrangera no acull malament la pensada d'En Primo de Rivera, i algun rotatiu de primera línia recorda el cas de la Revolució francesa, la ràpida evolució d'un organisme semblant, la proclamació dels Estats generals i les seves tràgiques conseqüències. Però aquells temps eren uns altres temps i ara la gent no està per a músiques...

Aquests aldarulls, provocats per l'A. N. D. C. pròxima a inaugurar-se, ha desplaçat l'atenció pública de l'acte solemne de l'apertura dels Tribunals i dels tradicionals i reglamentaris discursos que comporta.

El tema del discurs del President, *La bona i la mala fe en els negocis judicials*, tingué un desenrotllament interessant, ple de seny cristià i de clares visions jurídiques, i això que s'embranchà en qüestions difícils i verament espinoses.

La Memòria del Fiscal tractà de diverses matèries indispensables i comunes a aquest llinatge de documents, dels quals es treuen sempre ensenyaments utilíssims; però conté una part relativa al projecte en marxa del nou Codi de Comerç que dóna peu per a estudiar el fons ètic de les Societats Anònimes i exposar-lo sense cap embut, sense cap eu-

femisme. Els judicis que en forma són extremadament duríssims, tant, que no ens atrevim a estampar-los.

Val a dir, però, que l'actuació de bona part de la nova plutocràcia mercantil i financiera demana una mà de ferro que l'adreci. Tot aquest batibull d'acions lliberades, d'obligacions preferents, d'administracions malgastadores, de propagandes fantàstiques, d'induccions enlluernadores, d'empreses temeràries, de mentides disfressades, de traspessos subrepticis, de malgastos fabulosos, d'endegaments arruinants, de combinacions massa hàbils... *et sic de caeteris*, hauria de desaparèixer substituït per la bona fe, la prudència, la lleialtat, la claredat, la bona administració, etc.

Aquesta moda d'operar de part de la nostra plutocràcia financiera, que tant cou al fiscal del Tribunal Suprem, culminà fa pocs anys a Barcelona, i també a Madrid, en *cracs* escandalosíssims que àdhuc avui dia aïren els pits i fan enrogir les galtes de vergonya a tots quan estimen el bon nom pairal...

ESPANYA ENFORA

La bona impressió que causaren a Ginebra els famosos discursos de Stresemann, Briand i Motta, i dels quals ens férem eco la setmana última, va minvant. Els successos s'acumulen i precipiten ràpidament sense repòs. A aquells discursos han succeït els de Poincaré i de Hindenburg amb ocasió de festes pacífiques. Poincaré ha repetit als legionaris ianquis el tòpic, ja manat retirar arreu del món, de "la guerra pel dret i la justícia", i Hindenburg, davant del monument aixecat a la memòria de la batalla de Tannenberg, ha proclamat la inculpabilitat d'Alemanya en la Guerra Gran, reclamant una revisió del Tractat de Versalles en aquest punt cabdal.

Ja tenim, doncs, altra volta avalotat el galliner de Ginebra i la premsa que viu d'aquest llinatge d'emocions s'esvera massa prompte. Sensibles són aquestes notes cridaneres dins l'ambient nou que s'estava formant a Ginebra, però no sorprenents. Hi ha uns quants problemes (aquest, el de les colònies alemanyes ocupades pels aliats, el de les reparacions, etcètera), que fins que estiguin justament resolts faran impossible una pau ben estable.

I ja que parlem de discursos, cal esmentar l'últim pronunciat per l'ex-president de la República francesa, M. Millerand — en la campanya electoral pròpia —, en el qual renega explícitament de les escoles sectàries, i reivindica per igual els drets de tots els francesos davant la llei, i demana la llibertat d'ensenyança per a les Congregacions religioses i el respecte a la constitució tradicional de l'Alsàcia-Lorena; abominant, de passada, del cartell de les esquerres que encara manté el règim de castes dins la política francesa, fent, de pas, un elogi ben palès de l'esperit regional.

Quines coses veiem sovint més estupendes avui dia!

J.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

Noticiari

Espanya

Es donaran Exercicis Espirituals per a Sacerdots, ajudant Déu, al Convent de Menorets de Balaguer, la primera tanda del 26 de setembre a l'1 d'octubre i la segona del 10 al 15 del mateix mes.

Els senyors Sacerdots que desitgin aprofitar aquest gran mitjà de santificació deuen avisar al P. Guardià de l'esmentat convent, i, si no reben contestació és senyal que no els faltarà lloc per a fer-los. Cas de no poder assistir a última hora, avisin novament per tal que la cella a ells destinada serveixi per altres.

—Ha quedat oberta la matrícula per al pròxim curs a l'Escola Social del Ministeri del Treball.

Els ensenyaments seran: Nocions d'Economia Política social, Legislació del treball, Previsió i assegurances socials, Elements de Dret, Tecnologia i Legislació Social, Història de la Cultura i Geografia humana, explicades respectivament per Leopold Palacios, Pere Sangro i Ros de Olano, Xavier López Núñez, Francesc Rivero, Josep Antón i Ortega, Eugeni d'Ors i Joan Dantín.

Hi haurà pràctiques d'investigació en tres grups: I Reglament del treball, jornada, sou, descans, inspecció. II Sindicats professionals, vagues, conciliació i arbitratge, cooperatives, Pedagogia social, previssió i assegurança social. III Classes de francès anglès, alemany i taquigrafia per la senyoreta Merca, senyor d'Andreus, senyoreta Grimin i senyor Loma.

La matrícula serà de 25 pessetes per classe.

—Al poble El Espinal (Segòvia) s'han celebrat actes d'homenatge als marquesos de Castelar per haver donat una gran extensió de terreny per la construcció de grups escolars i camps agrícoles.

El poble en massa i alguns representants de la Diputació provincial lliuraren als esmentats marquesos un pergami tancat en un marc d'argent nomenant-los fills adoptius i protectors de l'Espinal.

Després es procedí al descobriment d'una làpida donant el nom de marquesos de Castelar a la plaça on es construïran les escoles.

Tot s'ho mereixen els marquesos d'aquest llinatge. El de Valdecilla també hi pertany.

Llàstima que en corrin tan pocs.

—A Sant Sebastian s'ha inaugurat un curiós Certamen i Exposició del treball obrer. És molt visitat i dóna bona idea de la mà d'obra basca.

—En reunió celebrada a la Societat Econòmica Matritense pels socis fundadors de l'Institut de colonització, repoblació, sanejament i higienització d'Espanya, s'acordà donar per constituïda oficialment aquesta entitat, la qual prestarà ajut a les filials creades segons l'article 11 dels Estatuts, una per a la construcció d'una Societat satèl·lit a Madrid, i una altra per a la constitució d'una cooperativa de cases barates per a empleats bancaris i similars.

—Com a resultat de l'Assemblea general de les Caixes d'Estalvi benèfiques d'Espanya, la Ponència designada s'ha reunit i ha aprovat els Estatuts pels quals s'ha de regir el nou organisme.

Entre els seus fins es proposa intensificar l'actuació de la caixa procurant la seva íntima unió i l'ajut recíproc i perfeccionament dels seus mètodes mitjançant l'estudi lligat als problemes sobre l'estalvi i la creació d'una oficina tècnica informadora i propulsora de la seva activitat.

En els treballs han intervingut representants de les diferents federacions regionals i de la caixa postal i Monts de Pietat de Madrid i León.

Dels 1.500 milions de pessetes que sumava l'estadística de l'estalvi confiades a entitats benèfiques d'Espanya a final de l'any 1926 han prestat ja la seva conformitat 60 institucions depositàries de 1.200 milions de pessetes aproximadament, i aviat ho faran les altres.

—Segons que es diu, el pròxim Congrés Nacional de Cases Barates que es prepara per a fi d'any a Barcelona, revestirà molta importància, amb la pompa oficial dels grans Congressos.

A Anglaterra, per exemple, s'han construït centenars de milers de cases barates sense celebrar cap Congrés. Procurem, doncs, imitar els anglesos, encara que celebrem el Congrés, que aquí és un mal necessari.

—L'Ajuntament de Càdiz ha comprat 28.000 metres de terrenys, extramurs de la ciutat per a construir-hi cases barates. A Barcelona no cal, perquè aquesta classe de terrenys ja està ocupada per barraques. I que fa anys que duren, per cert.

—A Oviedo es celebrà una Setmana Municipal semblant a les que amb tant d'encert i de profit es celebraren a Barcelona als bons temps de la Mancomunitat. N'és l'ànima don Sabí Alvarez.

Estranger

Diu de Simla (Índia anglesa) que l'Assemblea legislativa votà un projecte castigant severament els atacs a la religió (a totes les religions). No són tan bàrbars com diuen els hindús.

—A Xile s'han cansat de la Justícia cançonera. El Congrés xilè es proposa suprimir tots els tràmits legals que fan interminables els procediments. Que vinguin a Espanya els xilens si volen saber el pa que s'hi dóna als Jutjats...

—El cost de la vida continua baixant a Anglaterra. Aquí, també.

—Això dels monopolis s'encomana. Ara és la República Argentina la que ha nacionalitzat els petroli quedant-se el govern amb l'exclusiva per a vendre'ls.

—Diu de Lenigrand que els Soviets resolen les vagues dels obrers d'una manera molt senzilla però executiva: a trets.

A una fàbrica d'electricitat els obrers es declaren en vaga perquè no se'ls donava la jornada de vuit hores. Doncs bé. Es personà allí un escamot de soldats i, aquest vull aquest no vull, en mataren 15 i en feriren una cinquantena.

—Els australians ja saben el que és una vaga general ferroviària, però no ha estat declarada pels obrers sinó per les Empreses. Sortosament, els camions automòbils asseguraren el proveïment general. El govern australià de moment deixà fer i tot s'ha anat arranjant.

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'èxits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

LA BIBLIA

DE

MONTSERRAT

Aquesta traducció dels textos originals de la Bíblia amb el corresponent comentari, constarà de 23 volums de més de 300 planes en gran format. Únicament es ven per subscripció a tota la sèrie de volums. El preu de cada volum relligat és de 30 ptes. El pagament s'efectuarà a l'entrega de cada volum.

Demaneu prospectes especials al R. Pare Administrador de les Publicacions.

MONESTIR DE MONTSERRAT (BARCELONA)

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mig any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24
BARCELONA

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Llenguatges.—Màquines de calcular, etc.

Companyia Transatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

- RÀPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 Expedicions a l'any.
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 Expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
14 Expedicions a l'any.
LINEA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans
14 Expedicions a l'any.
" Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 Expedicions a l'any.
" Mediterrani a Fernando Póo
12 Expedicions a l'any.
" a Filipines
3 Expedicions a l'any.

Servet tipus Gran Hotel-T. S. F.-Radio-telefonía - Orquestra - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

Ganivets, navalles, estisores i tota mena d'articles de tocador

Taller d'esmolador navalles i altres eines de tall

PLAÇA DEL PI, 3 (Davant l'Església)

FRANQUEO CONCERTADO